

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben hához hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrzését nem vállalja.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 22.

Zene-bona rendezők.

(V. I.) A magyar kormányok végte- len lojalitással mindenkor arra töreked- tek, hogy a nemzetiségeknek biztosítsák azt a jogot, a melyet ők társadalmi vagy kulturális fejlődésük érdekében megkiván- tak. Kívánságaik a legmesszebb menő határokig mindenkor teljesítettek s abból a magyar lojalitásból, gavallériából ko- vácsoltak aztán nagyon sokan feyvert, a melynek élet a magyarság ellen fordít- tották.

A mostani nemzeti kormány pláne olyan engedményeket tett, s olyan dol- gokat türt meg a parlamentben, a melyek a legvérmesebb igényeit is fölülmutták. Mi lett a vég? A horvátok a magyar nyelv sárba tiprásával a saját nyelvükön lefetyeltek a magyar állam egysége ellen. Az oláhok cégére Vajda erkölcsi arcpiru- lást mért a magyar parlamentre gyaláza- tos rimes förmedvényével. Ez nem volt elég. Erkölcsileg fertőzött kezeiket kinyuj- tották a bécsi szociálisták felé s azoknak egyik véres száju demagogja az országot és kormányát fővárosában, székhelyén szembe köpködté. S a gyalázatos, ki pártjának képeben szabadon koptatta a

főváros utcáit, ezek után még a magyar törvényhozás házába is bemert lépni.

Kérem, van-e még a föld kerekéségén egyellen egy olyan türelmes parlament és kormány, mint a mienk? Veszekede- sek, csattanós jelenetek, kilökések, a tintás üvegeknek a levegőben való röpködése már több állam parlamentjének krónikájában meg van örökítve, de ekkora türelemről, mint a minőt a nemzeti kormány uralma alatt tapasztaltunk sehol sem találunk.

A szép szót, a békés elintézést alkal- mazták mindenütt. Mellőzték a rideg pa- ragrafusokat s úgy bántak az okvetellen- kedőkkel, mint az érett szilvával, mely- nek üde hamvát nem akarják letörölni.

Még eddig minden megjárja. De a hirhedt nevének és asszisztenseik most munkához láttak. Megakarják dolgozni népüket a magyar ellen. Ahol egyellen egy pont mutatkozik, amelyet javukra kiaknázhathatnak, ellepik, mint a sáska- had a termést s el is mondhatjuk, hogy — lelegetik, elcsavarják a nép fejét.

Fényes bizonyíték rá a belényesi ke- rület. Egy csipetnyi tér az államban. Alig terjedt el a hír, hogy a belényesi mandátum gazdatlan lesz, ott termelt a sáska had, a lázítók, izgatók serege — s kezdődött a munka.

Hogy az oláhok a kerület mandátu-

mát vérbelijük kezébe óhajtanák juttatni, az ellen még nem is emelnék kifogást. De kiviláglik a tendencia akkor, a mikor a puskaporos levegőbe oda dobják Lu- kácsiu László nevét.

Hát csak rajta kedves román kortes urak. Ahol szép szerével nem lehet, hát erőszakkal. A nappal kevés, vagy nem alkalmas az akna munkára, ott az éjszaka. Sötét leple mindent eltakar. Csak rajta, hiszen a hatóságok szeméi éjjel is nyitva vannak.

Különösen a román tanító uraknak emlékeztetőül ide kell igtatnunk, hogy az új népoktatási törvény akkor, a midőn őket anyagilag talpra állítja, nekik tisztes megélhetést biztosít, erkölcsileg függetle- niti; az állás elvesztésének terhe alatt megtiltja a fészkelődést és okvetellen- kedést. És ezt jó lesz előre tudni min- denkinek, mert majd hiába járnak jobbra- balra könyörögni, esdekelni akkor már késő lesz. Az a tanító, aki mérget, fullánkját az állam testébe szurja, vagy ilyen munkánál asszisztensül szegődik, azt az elpusztulás fenyegeti. És nincs senki fia számára — pardon.

És e kis pont felé irányul az egész ország politikai figyelme. Lesi, hogy mit fognak csinálni a bölcs népvezérek.

Nem csupán a hatósági közegeknek, de minden embernek kötelessége résen

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Nápolyi történet.

Gremaldi gróf egy nápolyi arisztokrata családnak volt a sarja. Szerelmi kalandjairól sokat beszélnek a városban és különösen nevezetes volt arról, hogy nagy szerencséje volt a nők körül.

Farsang utolsó napja volt. Gremaldi elment a színházba, hogy a nagy álarcosbált végig- nézze. Alig helyezkedett el földszinti páholyá- ban, egy fekete jelmezbe öltözött álarcos alak lépett be hozzá és minden különösebb forma- litás nélkül bizalmaskodni kezdett vele.

— Kit keresel, szép maszk? — kérdezte a gróf némi meglepetéssel.

— Téged — válaszolt erőteljes hangon az álarcos. Ugy hírlík, hogy igen nagy szeren- cséd van a nők körül, igaz? — bizalmaskodott tovább az idegen.

— Nos, igen. Nem tagadom.

— Látod, kedves grófiom, éppen azért jöt- tem hozzád, hogy erről a dologról beszéljek veled.

— No, ez igazán mulatságos lesz! — ki- állított föl Gremaldi erőltetett kacagással. Remél-

hetőleg nem fogsz predikációt tartani a szá- momra. Most egyelőre a farsangnak örvend- jünk!

— Igazad van, csak hogy a bójtben nem lehet ám házasodni.

— Arra nem is akarok gondolni édesem, a legtávolabbról sem! Ha pedig mulattatni akarsz, úgy ne beszélj a házasságról, mert ev- vel elrontod a kedvemet.

— Elhis em, kedves grófiom. De bármenny- nyire is rettegés ettől, ígéretedet mégis he kell majd váltanod.

— Miféle ígéretedet? — kérdezte meg- lepetteen Gremaldi gróf.

— Gondolkozzál csak jobban, majd eszedbe jut. Vagy talán nem szoktad szavadat bevált- tani?

— A manóba! ... Gondold meg, hogy kivel beszélsz.

— Csak ne idegeskedjél, kedves grófiom! Én majd eszedbe juttatom az ígéretedet.

Azzal fekete dominó egy kicsinyke fény- képet vett elő és a gróf szemé elé tartotta.

— Mi akar ez lenni? — szólt Gremaldi és arca egészen elsápadt.

— Ismered? Vagy talán tagadod, hogy a leánynak házassági ígéretet tettél? Az atyja, néha igen békülékeny és csöndes természete ü

ember, de azért a camorának hive és ennek az egyesületnek határozott kívánságához képest felszólítalak, hogy hibádat tedd jóvá; vedd nőül Marianóniát minél előbb.

— Ohó! — tört ki a gróf akaratlanul.

— Hiába tiltakozol, te meg fogod azt tenni és meg kell tenned? Mert ellenkező eset- ben életeddel játszol és a camora gondoskodni fog a leány megbosszulásáról.

— Szavaiddal nem ijesztesz meg. Nem félek a camora ítéletétől. Törvényeink és ren- dőrségünk biztos védelmet nyujt ellenetek.

— Csak meggondolatlanságból beszélhetsz így. Te, mint nápolyi, jól tudhatod, hogy a camora bosszujja elől semmi védhet meg. Vagy tán elfelejtetted, hogy a város polgárságának a legnagyobb része a mi hívünk. Hogy katonák, hercegek tartoznak kötelékünkbe?

Gremaldi megütözve hallgatta a titokzatos dominó izgatott beszédét. El kellett ismerni, hogy a camorának rettenhetetlen hatalma van.

— Ma szerda, folytatta tovább a fekete álarcos. A jövő keddig határidőt engedünk ne- ked, hogy ígéretedet beválthassad. Mi majd gondoskodni fogunk arról, hogy a szokásos há- romszori hirdetés elmaradjon. A többiekben pe- dig tudod, hogy az ügy milyen fontosságu rád nézve. Figyelmeztetek, hogy meg ne kísérsd

Az érmelléki Kereskedelmi és Ipari Részvénytársaság

borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

lenni. Nem csupán azért, hogy a 48-as zászló győzelmét biztosítsák, hanem azért, hogy a mesterségesen fölka-vart hullámok ne romboljanak.

A magyarság méltányolja a nemzeti-ségi törekvésért, mindent elkövet a bé-kés egyetértés fentartásáért, — amit fényesen bizonyít az a türelem, amelyet fent említettünk; — de ugyanakkor kö-veleli a kormánytól és a hatalom min-den tényezőjétől, hogy kivételes rendsza-bályoktól se rettenjenek vissza akkor, ha azt a magyarság szupremációjára, a ma-gyar állam üdvé megköveteli.

Uj törvények. Tizenöt új törvény szö-vegét közli a hivatalos lap. Ezek közül kivá-lóan szociális jelentőségűek a gazda és a gaz-dasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907. évi XLV. t.-c. és a gazdasági munkaházak építésének állami támogatásáról szóló 1907. évi XLVI. t.-c. Ezekon kívül na-gyobb jelentőségűek az országos közlekedési tanácsról szóló 1907. évi XXXVI. t.-c. az or-szágos ipartanácsról szóló 1907. évi XLIV. t.-c., továbbá a vasuti szolgálati rendtartásról szóló 1907. évi XLIX. t.-c. és a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló 1907. évi LI. t. c. A felsoroltakon kívül hét új pénzügyi tör-vénycikk és hét helyi érdekű vasut engedélye-zése tárgyában alkotott törvénycikk szövegét közli a hivatalos lap.

Uj miniszteri tárcsa Ausztriában. Bécsi tudósítónk jelenti: Az osztrák politikai világban tegnap óta érdekes hirt kolportálnak. E szerint már az ősszel új miniszteri tárcát szerveznek, amelynek a közmunkaügy képezné a munkakörét. Ausztriában már régóta belát-ták egy ilyen miniszterium létesítésének a

a várost titokban elhagyni, mert mi értesülni fogunk minden szándékról. A jövő keddig van csak idő! Jól jegyezd meg!

Az utolsó szavakat már a páholy ajtajából intézte a grófnak a fekete dominó és halk lép-tekkel tovahaladt a homályos folyosón.

Gremaldi gróf egyedül maradt és éppen-séggel nem jól érezte magát a zsidobongó, vig környezetben. Főlemelkedett és távozni készült. Amint végighaladt a színház folyosóján, hir-telen előtte termett egy fekete ruhás alak és a fülébe sugta.

— Rövid az idő!

Azzal eltűnt.

A gróf alig eszmélt föl meglepetéséből, újból eléje toppant egy fekete dominó és figyelmeztetőleg susogta:

— Az idő rövid, siess!

Gremaldi félénken nézett maga körül és izgatottan a kijárási felé igyekezett.

Lépten-nyomon, mint valami kísértő, sötét árnyak utjába álltak a fekete álarcosok és fed-dőleg hangzott fülébe:

— Siess, az idő rövid!

Kiért a szabadba és kezét a hideg verej-téktől gyöngyöző homlokára tette.

— Meg kell hajlalom kívánságuk előtt — a camora hatalmas!

Néhány nap múlva mindenki a gróf házasa-gáról beszélt, aki egy egyszerű szabónak a leányát vette el. Meglepett ismerőseinek és pedig, akik faggatták, hogy történt ilyen hir-telen ez a dolog, büszkén felelt:

— Hja barátim, a szerelem olyan hatalmas erő, amely ledönti a társadalmi osztályok közt fennálló válaszfalakat.

A gróf sohasem tudta meg, hogy az ál-arcos a szabó legénye volt.

szükségét s minthogy ez a kérdés most már azáltal is aktuális lett, hogy a délszlávok is kívánnak maguknak helyet a kormányban, na-gyon valószínű, hogy az új tárcát már ősszel szervezik. Érdekes különben, hogy már is két-három nevet, köztük egy szociáldemokrata képviselőt, mint a jövő miniszterét is em-legetik.

Védekezés az izgatók ellen.

A felvidékről jön a hír, hogy egyesületet alakítanak a nemzetiségi, ott speciell pánszláv üzelmek ellensúlyozására.

Örömmel olvassuk és azt mondjuk rá, bár itt se késnek soká egy ilyen egyesület!

A magyarországi nemzetiségek a legbéké-sebben mezelehetnének a magyarsággal, ha nem lenne egy néhány lelketlen izgató, aki az el-lentétek felszításából fényes jövedelmi forrást csinál magának.

Meg kell nézni Biharmegyének azon oláh lakosságu vidékeit, a hová nem ér el a nem-zetiségi izgatók keze. A nép megelégedetten él, igyekszik megtanulni magyarul, munkát ke-res az ország más vidékein is és boldogul. A hová azonban az izgatók bevették magukat ott a románság mást sem csinál, mint egy-egy da-rab legelő miatt elperli az egész vagyont. A legelőjénél és az izgatójánál tovább nem lát. Ha a kecskái legelhetnek, kifekszik melléjük a napra és hallgatja, hogyan nő a fű. Dolgozni hadd dolgozzon az asszony. Ellenben ha ma-gyar szóról van szó akkor már annyit megta-nult, hogy a magyar nyelvet szidja és igyekez-zék magát távol tartani tőle. Ez a nép nem is talál másban szórakozást, mint a pálincában, a minek megint verekedések és egyéb a btkbe ütköző cselekmények a következményei.

Milyen más az a román nép, amely csak a magyar intelligencia befolyása alatt, a magyar néppel való közvetlen érintkezés által civilizá-lódik. Itt érvényesül az oláh népnek minden jó tulajdonsága. Itt bizonyosodik be, hogy az a nép is fogékony a kultúra iránt, hogy vallásos-ságára sokat lehet építeni, hogy rá lehet szok-tatni a munkára, kitartásra, józanságra. A ma-gyarsággal nemcsak megfér, hanem egymást támogatják, egymás mellett haladnak előre, va-gyonosodnak. Ha nemzetiségi izgató közékük nem dobja a reá nézve oly jövedelmező visz-szavonás üszkét, akkor ez az üdvös példa talán még tovább is terjedhet.

Ugy képzeljük ezt a nemzetiségi izgatók ellen működő egyesületet, hogy mindenütt a magyarság és a különböző nemzetiségek közti kölcsönös bizalmat és egyetértést fogja e ömoz-dítani. Ennek azonban első feltétele, hogy az izgatók alól ki kell rántani a gyéként. Eyrészt szakítani kell a régi magyar nemtörődömség-gel és az izgatók felett meg kell subogtatni a törvény teljes szigorát. Másrészt fel kell világosi-tani a népet, hogy a magyarsággal való békes együttélés és a magyar nyelv megtanulása neki magának első rendű sznksége, hiszen az az izgató is azért lehetett valami, mert ma-gyarul tud.

Azután tettekkel kell megmutatni, hogy a magyar államot fenntartó magyar faj szere-tettel gondol minden, bármely ajku testvére, ha e hazának hű fia. Ott van a ruthén akció, ahhoz hasonló tevékenység nagyon elkelne Biharmegyében is. Felvilágosodott, vagyonos néppel nem lehet annyi badarságot készpénz-

ként elhítenni, mint a hogy most nálunk divat-ban van.

A nemzetiségi izgatók elleni védekezés sürgős és eminens szüksége ennek az egész országnak, de legkivált maguknak a nemzeti-ségeket.

Hát csak jöjjön az az egyesület erre felé is, de minél hamarabb. Találkozunk benne a nemzetiségi értelmiség józanul gondolkozó, né-pét szerető, nem pedig elámitó részével is, fogjunk kezét és a félrevezetett, kiszippolyozott népet vezessük az egyetértés, a békés munka útjára.

A belényesi harc.

A választásokat megelőzni szokott izgatott hangulat a belényesi járásban érte el világ re-kordját. Ebben a kerületben valósággal harc folyik a mandátumért.

A nemzetiségi-párt eddig sehol sem ta-pasztalt erővel igyekszik magának szavazó pol-gárokat nyerni. Ez a párt növcstés azonban a legvakmerőbb eszközökhöz is hozzá folya-modik, hogy diadalra juttassa lobogóját. Az egész párt harcban valóságos magyar ellenes cselekedetek kísérik a nemzetiségieket. És ami legcsodálatosabb kihívó magatartásában az, hogy a hatóságok beleavatkozását, a hazafiatlan munkákban, törvényteleneknek tartják és e miatt folyton panaszkodnak. Ez a választási mozgalom tulajdonképpen olyan színezetű, mintha nem is Magyarországon, hanem Romániában történe.

A nép magatartása itt azonban nem elité-lendő, mert nem önmagától cselekszik, hanem az agitátorok zaklatásai alatt van és ezeknek hazafiatlan irányítása után megy. Erre külön-ben fényes világitást vetnek az eddig és a jelenleg beérkezett jelentések.

Legujabban a következő tudósításokat nyertük.

A megakadályozott fuvarszerzés.

Ismertettük tegnapi számunkban, hogy dr Lázár Aurel, dr Csordás János belényesi ügy-véd felkérése útján bepanaszolta a független-ségi pártot, hogy a fuvar felfogadásában a nem-zetiségi párt embereit akadályozzák. Ezt a pa-naszt a főszolgabírónak adta ki az alispán. Rednik főszolgabíró tegnap tette meg jelenté-sét, mely szerint a panasz teljesen alaptalan, mert a nemzetiségiek ez ide-ig minden lefog-lalható fogatot maguknak foglaltak le.

Rednik Gábor jelentése.

Vaskóhn 20-án tartotta meg programbe-szédét a függetlenségi párt-jelöltje. A beszéd után kellemetlen összetűzés történt ugy a két tábor mint Bartha Ferenc és Ertsey Géza fő-szolgabíró között. Az esetről Rednik Gábor tegnap tette meg részletes jelentését ugy a fő-ispánhoz, mint az alispánhoz.

A jelentések, de meg a tanuk előadásai alapján Glac Antal főispán egyik nagyváradi hírlapíró előtt kijelentette, hogy Rednik eljá-rását teljesen helyesli, mert mindkét párt együttes ténykedésének volt tulajdonítható az incidens. Hogy Rednik nem járt volna el ére-lyesen ez meglett cáfolva ép ezért az oda kirendelt Halász és Ertsey szolgabírók a tegnapi nap folyamán rendes helyeikre lettek vissza-helyezve és Rednik mellett egyedül dr Bakats Bála főszolgabíró maradt.

A kortesek személyes szabadsága.

A tegnapi nap folyamán Bognár Mihály, Morár Sándor és ifj. Lukács Lajos sürgönyileg tettek panaszt, úgy a főispánhoz, mint az alispánhoz, hogy Rednik Gábor főszolgabíró megakadályozta őket abban, hogy a járás területén a Lukács érdekében járassanak.

A panaszra a főispán intézkedett, hogy senkit se akadályozzanak meg a személyes szabadságukban. Az alispán a panaszokat jelentéstétel végett kiadta a főszolgabírónak.

A karhatalom.

Belényesben már jó része összpontosítva van a kirendelt karhatalomnak. A tegnapi nap folyamán délután 5 órakor 200 csendőr külön vonattal indult Belényesbe. Reggel indult utnak egy század huszár, ugyancsak a tegnapi nap folyamán indult utnak a gyalogos katonaság is.

A járás területén a következőképen lesz elosztva a karhatalom. Belényesben a járás központjában lesz 80 csendőr, a választókerület többi helyeiben mindenütt 4 csendőr fog állandóan cirkálni. A belügyminiszter rendeletével kiküldött 200 gyalogos és 100 huszár tegnap délután érkezett meg Belényesbe, hol Beliczay Andor közigazgatási gyakornok fogadta őket. A katonaságot egyelőre Belényesben szállásolták el s csak a választás napján fogják szétszítani őket szolgálattételre.

A nemzetiségek panaszai.

Az egymásután beküldött távirati panaszok, melyek a nemzetiségi kortesek és választók személyes szabadságának megsértéséről szólnak, a nyert értesüléseink szerint teljesen alaptalanok. A hangulat az elmúlt két nap alatt folytonosan izgatottabb lett, azonban most már valószínűnek tartják, hogy ez le fog csillapulni. Ez azonban nem vehető egész biztosnak.

Ertsey-Bartha affér.

A vasárnapi incidensből kifolyólag tudvalevőleg Ertsey provokálta Barthát. Az ügy azonban békés elintézés nyert és a tegnapi nap folyamán mindketten kibékültek.

A romániai ujságírók.

A belényesi választás még Romániában is visszhangra talált, úgy látszik, hogy érdeklő Romániát a belényesi választás. Ugyanis Bukarestből három ujságíró tegnap Belényesbe utazott, hogy részt vegyenek a Lukács párt növesztésében. Ezeket a kollegákat ajánljuk a főszolgabíróság figyelmébe.

Laszku személybiztonsága.

Dr Laszku Demeter az ismert román agitátor remeg s félelmében tegnap panaszos levelet intézett Glac Antal főispánhoz. A levélben Laszku eladja, hogy a függetlenségi párt egy zsidót fogadott fel, hogy őt lésse. A vizió tartalma levélre Glac főispán elrendelte, hogy az ügyben indítsák meg a vizsgálatot és Laszku Demeter fejére vigyázzanak.

A nemzetiségek kortesei.

Hogy mily óriási erőt használnak a nemzetiségek a jelenlegi mozgalomnál annak illusztrálására elég megemlítenünk, hogy a tegnapi nap folyamán a Lukács párt 120 kortesigazolványt akart láttamoztatni a főszolgabíróságnál. A láttamozás természetesen elmaradt.

A posta a választás alatt.

Az alispán tegnap átiratot intézett a posta és távirat igazgatóságához, hogy a választásra való tekintettel Belényesben a telefon központban a szolgálatot állandóan éjjel-nappal teljesítsék. Az uralkodó mozgalmakra való tekintettel pedig kéri az alispán a postaigazgatóságot, hogy a szolgálatot már 24 óra kezdjék meg, hogy a megye minden legkisebb esetekről idejében nyerhessen értesülést.

A pénzhamisítók királya.

150,000 koronás osalás.

Biharmegyében nincs az a község már, hol legalább hírből ne ismernék Szabó és Tapaszi pénzhamisító cégnek nevezett két falu rémét. Ez a két ember hihetetlen vakmerőséggel üzi már évek óta a bűnös cselekedeteiket, melyekkel a vidéki embert megkárosítják s maguknak busás évi jövedelmet biztosítanak belőle. És míg a megkárosított ember keservesen néz a könnyen kidobott pénze után, addig Tapasziék gyöngyöző pezsgő mellől kacagnak a világ szemébe minden bántódás nélkül, mert cselekedeteiket nem büntethetik, oly ügyesen tudják végrehajtani.

A pénzhamisítók minden ügyes fogásait felülmulják azok a tettek, melyekkel Tapasziék fosztják a népet.

Ügyes fogásaiknak illusztrálására csak a tegnapi történet esetet adjuk a következőkben, amely ugyan nem sikerült Tapasziéknak, ez azonban nem a kiszemelt áldozatnak tulajdonítható.

Keresztes Mihály kisjénői jómódu gazda a napokban levelet kapott Budapestről melyben arra hívják fel, hogy hozzon magával 180 forintot és kap érte 540 forintot, amely pénz hamis lesz ugyan, de oly hü utánzatu, hogy senki sem ismeri fel bennük a hamis pénzt. Hogy pedig ne kellesen Budapestre fel-fáradnia Kertésznek, megírták, hogy a pénzt Nagyváradra Szilágyi Dezső-utca 29. szám alá hozza, hol megfogja kapni a hamis pénzt. A levél alá oda volt írva, hogy: kiváló tisztelettel az Igazgatóság.

Keresztes Mihály a levelet megmutatta a családtagjainak és elhatározta, hogy a pénzt összeszerzi és behozza. A családban azonban Keresztes Mihály egyik fiának a felesége sehogyssem tudott megbarátkozni a hirtelen való pénzszerzéssel és figyelmeztette apósát, hogy ne avassa bele magát e családba, mert ezért csak megfogják büntetni. Az öreg ember azonban nem fogadta meg a tanácsot, hanem készült Nagyváradra.

Mikor látta a család, hogy az öreg minden áron be akar jönni feljelentették az esetet az ottani csendőrőrmesternek. Az őrmester Keresztes Mihálylyal levelet íratott, melyben értesítette az igazgatóságot (?) hogy a pénzt szerdán délután be fogja hozni Nagyváradra.

A levelet el is küldték. A csendőrőrmester abban a hiedelemben, hogy most egy nagy pénzhamisító bandát fog leleplezni, az öreg emberrel együtt Nagyváradra érkezett és itt az esetet elmondotta a rendőrségen, hol azonban felvilágosították az esetről, hogy az igazgatóság e két emberből áll, akik nem adnak hamis pénzt csak kicsalják az áldozattól a pénzt, de aztán minden összeköttetést megszakítanak vele.

A csendőrőrmester csalódottan volt kénytelen lemondani a nagyszerű fogásról, mégis, hogy Nagyváradra való utazását igazolni tudja a rendőrségen Tapaszi és Szabót kihallgatták. A két jó madár mindent bevallott. Azt is megmondták, hogy ők nem adtak volna hamispénzt csak a jó pénzt tették volna el, hogy nem sikerült ez a kis üzlet sajnálják, de nem tehetnek róla. Tettükért nem büntethetők.

Ugyancsak itt Szabóék megmutatták, hogy hasonló fogásokkal már ezideig 1905. évben 150000 koronát csaltak össze, míg 1906-ban 90000 koronát. Az utóbbi időben azonban kezd az üzlet rosszul menni, azért kénytelenek a székhelyet más helyre áttenni, hol még nem ismerik őket.

A csendőr természetesen csalódottan távozott.

A két jómadár különben az utóbbi időben kicsibe mult, hogy életével nem lakolt a családi kísérlet miatt. Akkor ugyanis két bihariószegi ember itt Nagyváradon revolverrel üldözték őket s csak futva tudtak menekülni a Hunyadi-malom árkába a hid alá.

Igen üdvös volna, ha a hatóságok közreendileg tudatnák az ország minden részében a néppel, hogy óvakodjanak Szabóéktól.

A nagykarolyi választás.

Nagykarolyból jelentik: Néhai gróf Karolyi István halálával megüresedett nagykarolyi választó kerületben ma van a választás. Két jelölt küzd a mandátumért: Neneshtóty Szabó Albert, a néppárt jelöltje és Papp Béla szatmári kir. ügyész függetlenségi programmal. A választás még eddig nem ért véget, de az eddigiekből biztosra vehető a függetlenségi jelölt megválasztása. — Kovács Dezső választási elnök reggel 8 órakor nyitotta meg a választást és elrendelte a két jelöltre a szavazást.

Délelőtt 10 órakor a szavazatok aránya a következő:

Szabó	61
Papp	452

11 órakor:

Szabó	136
Papp	536

Fél 2 órakor:

Szabó	171
Papp	843

Fél 3 órakor:

Szabó	315.
Papp	1077.

A küzdelem még mindig heves, bár a néppártnak alig van reménye a győzelemre, de hívei kitartanak és le fognak szavazni a néppárt jelöltjére. A néppárti szavazók táborában ott vannak Molnár János, Buzáth Perenc, dr Zboray Miklós, Beniczky Ödön, Hencz Károly és dr Szmrecsányi György képviselők és lelkesítik, kitartásra biztatják a szavazókat.

A függetlenségi párton Kelemen Samu, Hoffman, Dudics és más képviselők sürögnek-forognak a választók körül.

Délben a Magyar Korona vendéglőben Kelemen Samu és Laudauer Béla dr, a néppárt e jeles tehetségű tagja közt szavazás tá-

madi, mely azonban kölcsönös kimagyarázás után békés elintézést nyert.

Délután 4 órakor a szavazatok aránya a következő:

Szabó 491
Papp 1351.

Még mindig sokan vannak, kik nem szavaztak le mind két párton, azonban a függetlenségi párt győzelme most már bizonyos.

Ujabbán táviratozzák Nagykárolyról:

Elnök a zárórát háromnegyed 7 órára tűzte ki. A szavazatok aránya ekkor a következő volt:

Szabó 615
Papp 1559

E szerint a függetlenségi jelölt 944 szótöbbséggel győzött.

A szocialista Jócsák Kálmán egyetlen egy szavazatot sem kapott, amit a szocialisták úgy magyaráznak, hogy a szocialista választók lezavazták a függetlenségi jelöltre, csak hogy a néppárti jelölt ne győzzön.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hir.** Erős Rezső, a I. sz. püspökség jószágigazgatója svájci utjáról hazakerkezett.

* **A polgármester-helyettes Budapesten.** Bordé Ferenc városi főjegyző, polgármester-helyettes tegnap Budapestre utazott városi ügyekben. Ezuttal a Peczerendezés, a tanítóválasztás és a villamos vasut Gilányi-utcai vonala tárgyában interveniál az egyes miniszteriumokban.

* **A megyei közkórház kitelepítése.** Biharmegye törvényhatósági bizottsága elhatározta a közkórház kitelepítését, mert szűk s nem felel meg már a célnak. A belügyminiszter azonban most leirt a vármegyéhez s kijelenti, hogy a közgyűlés határozata felett addig érdemlegesen nem határoz s nem hagyja jóvá a kórház kitelepítését, a míg a viszonyokról szakközvege útján nem szerez információkat. E végből leküldi D. Raiss Gedeon miniszteri tanácsost, aki jövetelének időpontját közölni fogja az alispánnal.

* **A fürdővasut közgazgatási bejárása.** A Püspök- és Félix-fürdőbe tervezett villamos vasut ügye nagyon lassan halad, mert a vasut ellenségei mindent elkövetnek, hogy minél jobban megnehezítsék az ügy gyors lebonyolítását. A napokban is a város és Hankovits Ferenc és dr. Tóth Ferenc engedélyesek között kötendő szerződés-tervezet a beadástól számított 14 nap múlva került csak az iktatóba, addig valamely fiókban hevert. Mint értesülünk, közelebb jelentősebb lépés történik. Ugyanis a fővárosból arról kaptunk hirt, hogy a fürdővasut közgazgatási bejárását szeptember hó 3-ára tűzte ki a kereskedelmi miniszter. Nagyvárad városához és Biharmegyéhez még nem érkezett erről értesítés.

* **Lueger állapota.** Bécsből jelentik nekünk: A lapok jelentik Brixenből: Lueger bécsi polgármester állapota a legutóbbi napokban ismét aggasztóvá vált. Ismételt és hosszabb tartamu ájulási rohamok állottak be.

* **Hogy viszik ki a nemzet erejét.** Szabó Géza nagykereskedő lakos utlevél nélkül akart kivándorolni Amerikába, de az ország határánál elfogták s visszaszállították. A főszo-

lógat el, mikor kérdőre vonták, azt adta elő, hogy tudomása van róla, miszerint Biharmegyéből Szolnok és Hatvanon át minden utlevél és okmányok nélkül vándorolnak ki Hamburgba. Egy elegánsan öltözött városi ember viszi ki az ily kivándorlókat. Mostani útjában is Szolnokon találkozott négy ilyen kivándorlóval. Az illetékes főszo-

* **A városi bazár házadómentessége.** A nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság értesítette Nagyvárad városát, hogy a pénzügyminiszter a városi bazár épület részére a házadómentességet meghosszabbította és pedig az épület emeleti részű levő lakásokra nézve 1918-október 30-ig, a földszinten levő részre nézve pedig 1915. október 30-ig.

* **A Magyar Korona-gyógyszertár új gazdája.** Dr. Baróthy Ákos városi főorvos bejelentette a városi tanácsnak, hogy néhai Nyiry György elhalálása folytán a Magyar Korona gyógyszertárt az elhunyt fia, dr. Nyiry Ödön okleveles gyógyszerész vette át.

* **Agyonsujtotta a villám.** Dancsháza biharmegyei község felett tegnapelőtt nagy égiháboru vonult keresztül. Harsányi Lajos 15 éves fiut a mezőn érte a vihar, aki egy fa mellé hozódott. A villám a szegény fiut agyonsujtotta.

* **Egy község pusztulása.** Ungvárról jelentik: A napokban nagy tűz pusztított Dióska községben. A kertekben összehordott gabona a cséplőgéptől kigyulladt és a vízhiány miatt csakhamar lángokban álltak a közeli lakóházak és melléképületek is. A kis község, mely csak egy utcából állt, félig elpusztult. Leégett 15 lakóház és számos melléképület.

* **A kivándorló büne.** Góneruszkáról jelentik: Rohály András több évvel ezelelt Amerikába vándorolt édes anyjával együtt. Ott megismerkedett egy kivándorolt magyar leánnyal és beleszeretett, de a leány nem viszonzta szerelmét. A leány többször kérlette, de a leány állhatatosan visszautasította. A leány egy ily alkalommal forgópisztolyjal agyonlőtte a leányt és az elől megvásárolt hajójegygyel hazavitorlázott. Az anyja nem tudta, hogy fia hol van és a kassai törvényszékhez fordult, hogy nem-e utazott haza a fia? A csendőrök Rohályt Góneruszkán elfogták és az abaujszántói járásbíróshoz kísérték, hol bevallotta, hogy a leányt előre megfontolt szándékkal ölte meg, mert nem akart az övé lenni. Bekísérték az ügyészséghez. Nem tudni, hol ítélik meg felette, mert időközben amerikai polgár lett.

* **Megszármott kereskedő.** Tegnapelőtt délelőtt a József-körut 15. szám alatt levő »Hangszer-király« üzlete előtt megállott egy berkocsi s abból kiszállt egy előkelő megjelenésű uriember. »Golfineanu impresszárió vagyok,« mutatkozott be Wagnernek, a cég tulajdonosának s Grohregin hegedűművésznek a megbízásából jövök, akinek megírták a kirakaton levő »Paganini« hegedűutánzat. A kereskedő boldogan hajlongott a jövevény előtt s legnagyobb örömmel állt a vevő rendelkezésére, aki, midőn meghallotta, hogy a hegedűnek horribilis magas az ára, egy pillanatig elgondolkozott, majd azt az ajánlatot tette Wagnernek, hogy nagyon lekötelezné, ha az értékes hangszert elküldené egyik alkalmazottjával Grohreginnek, aki egy Baross-utcai szállodában van megszállva. A kereskedő természetesen gyanútlanul belement az üzletbe s elküldte az üzleti szolgálóval a hegedűt a kapott

cimre. A szállodában azután, ahol már várta az állítólagos művész az üzleti kiküldöttet, szintén sokallotta a hegedű árát s kiűzött az impresszáriója útján, hogy délután bemegy az üzletbe. A cég tulajdonosa késő estig várta a zsiros pasasokat s amikor ezek nem jöttek, eleinte bosszankodni, később azonban gyanakodni kezdett. Gyanujában tényleg nem levedett. Az álművészek, mint megállapították, a szállodában kicserélték az értékes hegedűt, egy mesésen hamisított utánzattal, melyet Wagner csak másnap fedezett fel. Természetesen nyomban a rendőrségre sietett és elmondotta panaszát Ujhelyi rendőrfogalmazónak, aki elfogatási parancsot bocsátott ki a szökésben lévő álművészek ellen.

* **Társas kirándulás Párisba.** Szeptember 8-án Párisba társas kirándulás rendeztetik, mely rendkívül élvezetesnek ígérkezik. Öt napi Párisban való tartózkodás alatt a kirándulók megtekintik az összes látványosságokat, Sevret St. Cloudot és Versailles-t is. Részvételi ár, melyben a vasuti kocsi, szálloda, étkezés, költségei bennfoglaltatnak, II. osztályú utasok részére 380 korona, III. osztályú utasok részére 280 korona. E kirándulással kapcsolatosan Párisból kiindulólondoni társas utazás is rendeztetik. Mindkét utazásra nézve részletes programmal és felvilágosítással szívesen szolgál a Magyar Utazási Vállalat r.-t. Budapest, IV. Eskü ut 3. sz.

* **Merénylet egy gyorsvonat ellen.** Ily címen megirtuk tegnap, hogy a budapest-predeáli gyorsvonat ellen folyó hó 19-én este 11 órakor Brassó közlében a Zsolt hidja előtt dinamit merényletet követtek el. A merénylet a csendőrség azonnal nyomozni kezdte és tegnap, mint fővárosi tudósítunk jelenti, letartóztatott egy Aradi Viktor nevű intelligens kinézésű egyént, akit a csendőrség a merénylet elkövetésével gyanúsít. Aradi ugyanis, mint a csendőri nyomozás rájött, egy barátjával dinamított vásároltatott magának. Ennek alapján Aradit, aki geologusnak vallja magát, Botfalura vitték, a hol a csendőrfőhadnagy fogta vallatóra. Aradi tagadja a merénylet elkövetését, de mikor a főhadnagy megkérdezte, hogy hol volt hétlőn este 10 és 11 óra között, eleinte zavarba jött, majd azt felelte, hogy Botfalui állomáson. A csendőrség most kiviszi a botfalui állomásra, hogy szembesítse azokkal, akik akkor kétségtelenül az állomáson tartózkodtak.

Élet-halálharc a börtönben.

Küzdelem a sötétben.

Bécsből jelentik: Tegnap reggel, a kora hajnali órákban, a bécsi országos lörvényszék fogházában valóságos fegyenc-lázadás tört ki. Vagy két álló óráig tartott, amíg a foglyok felizgatott kedélyét le tudták csillapítani.

A fogház egyik felügyelője, Anderle József, már régóta magára vonta a foglyok haragját: Kiméletlenül szigorú ember, aki nem tűr rendtelenséget és éppen ezért bizony nem egy foglyora róttak már súlyos tegyelmi büntetéseket. Még csak e héten is Anderle följelentésére büntették meg Neubauer István foglyot is. Neubauer, aki még csak néhány hét előtt került a fogházba, éppen ezért a vele egy cellában levő másik két fogolytársával elhatározta, hogy Anderlét meg fogják leckézteni.

A felügyelő szokásához hívem ma reggel is bejárta az egyes cellákat. Amint a Neubauer-lakta cellába lépett, rögtön reátámadt a három

fogoly. Neubauer fojtogatni kezdte, míg a másik kettő agyba-löbe verte. A megímadott felügyelő még lélegzeni is alig tudott és így természetesen segítségért sem kiálthatott.

Helyzete mind kritikusabbá lett. Egyszere elküldte magát Neubauer:

— Hozzátok ide a lepedőt, fel fogjuk akasztani a gazembert.

A két fogoly rögtön eleresztette Anderlet és sietett a lepedőért. Míg ezek kötelek csavartak belőle, addig a felügyelő valóságos élet-halál harcot vívott a fogoly Neubauerrel. Egy mást fojtogatták és verték és ki tudja, sokáig bírt volna-e még Anderle, ha egy a cella mellett elhaladó őr figyelmessé nem lesz a zajra és ki nem menti a felügyelőt a felbőszült foglyok karmaiból.

Amikor a többi foglyok a történekről értesültek, valósággal lázongani kezdtek és a cellaajtókat próbálták felfeszíteni. Az egész őrségnek kellett kivonulnia, hogy a rendet újra helyreállítsák.

A megímadott felügyelő sérülései nagyon súlyosak. A jobb szemé. kiverték, fején tátongó sebek láthatók és torka teljesen feldagadt. Felépülése hosszabb időt fog igénybe venni.

TANÜGY.

Felvétel a róm. kath. tanítóképzőbe.

A nagyvárad kir. róm. kath. tanítóképző intézetnél a beiratkozások a jövő 1907-8-iki iskolai évre a következő rendben történnek: Szeptember 3-án az első, szeptember 4-én a második és harmadik évfolyamu növendékek főlvétele és beiratása.

A tanítóképző intézet első évfolyamába oly ép testű tanulók vétetnek föl, akik 14-ik évüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a polgári iskola, gimnázium v. reáliskola alsó négy osztályát sikeresen elvégezték.

A főlvétel a következő okmányok alapján történik:

1. Születési bizonyítvány.
2. Iskolai bizonyítvány.
3. Tiszti orvosi bizonyítvány.
4. Ujraoltási bizonyítvány.

Magasabb évfolyamba rendszerint csak azok vétetnek fel, kik a megelőző évfolyamot ugyanezen intézetben mint rendes tanulók sikeresen elvégezték. Más intézetből csak indokolt esetben léphet át a növendék.

A jelentkezés alkalmával az új növendékek hallását zenei hallás szempontjából egy külön bizottság vizsgálja meg; ezen vizsgálat f. é. szept. 3-án d. u. lesz.

Beiratkozásnál a következő díjak fizetendők: Tandij kath. vallásuaknak 10 korona, más vallásuaknak 20 korona. Könyvtár-, értesítő-, bizonyítvány-, kézimunka anyag díja együtt 6 korona 30 fillér. Ezen 6 korona 30 fillér a beiratásnál azonnal fizetendő, a tandíjat 2 részletben is lehet fizetni; szegénysorsu, szorgalmas növendékek tandíjelengedésben részesülnek.

Ugyancsak szeptember 3-án tartatnak a javító vizsgálatok.

A magán osztályvizsgálatok szeptember 5. és 6-án lesznek, szeptember 5-én írásbeli, szeptember 6-án a szóbeli részből.

Szeptember 8-án a tanév megnyitása Veni Sancte-val.

Beiratások a községi iskolába.

Nagyvárad város községi elemi és ismétlő iskolában az 1907-8. tanévi beiratások szeptember 2., 3., 4., 5. és 6-án naponként délelőtt 8-11 és délután 3-5 óráig; a javító, pót, felvételi és magán vizsgálatok szeptember 2. és 3-án délelőtt 11-12 óráig az iskola helyiségben tartatnak meg.

A rendes tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét.

Az évi tandij az elemi iskolákban 8 azaz nyolc korona, melynek fele (4 korona) a beiratás alkalmával, a másik fele (4 korona) pedig február 1-én fizetendő.

A tandíjon kívül a beírás és nyugdíjalap, hozzájárulási díj címén minden tanuló a beírás alkalmával 80 fillért fizetni köteles.

A 8 azaz nyolc korona tandij azon tanulóknak engedtetik el, kik szegénységüket az illetékes hatóság által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal a beiratás alkalmával igazolják.

A beiratás illetőleg nyugdíjalap hozzájárulási díj 80 fillér fizetésnek kötelezettsége alól az elemi iskola egyetlen növendéke sem menthető fel.

Az ismétlő iskola növendékei semminemű iskolai díjat nem fizetnek.

Potvizsgára csak oly tanulók bocsájtatnak, kik orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség következtében nem nyertek a tanév végén osztályzatot, — javító vizsgálatra csak azok kik egy legfeljebb két tantárgyból lettek elégtelenül (5) osztályozva.

A kettőnél több tantárgyból elégtelen osztályzatú, valamint a pót- illetve javító vizsgálatra a megjelölt napokon nem jelentkező, vagy azon megbukott tanulók osztályismétlésre utasítatnak.

A szeptember 6-ig be nem iratkozó növendékek semminemű segélyben nem részesülnek.

A mulasztó szülők vagy gyámok a törvény értelmében megbírságotlanak.

Nagyvárad, 1907. aug. 20.

Réz Mihály
felügyelő-igazgató.

SZINHÁZ.

„Intim színház.”

A nagyvárad szarmazású Vágó Géza színigazgatónak, a Népszínház volt jeles tagjának és a Szép Ilonka c. daltjáték szövegírójának szeptember 15-én nyílik meg Budapesten, a Józsefváros Sándor-téren, a nyomdászok hatemeletes palotájában épülő Intim színháza. — Vágó Géza színigazgató, ki most szervezi társulatát, ezideig a következő férfi és női tagokat szerződtette: Ujvári Lajos, Gabányi László, Balogh Böske, Radnai Zsuzska, Radó Giza, Geröffy Ilona, Déry Blanka és Gergely Zsófi, Az Intim színház szolid családi műsora hazai és külföldi írók irodalmi nivón álló modern, egyfelvonásos drámáira, bohózataira, vigjátékaira és operetteire szorítkozik.

Az Intim színház délutáni színház lesz, a mennyiben minden nap csak d. u. 3 órától 7 óráig tart előadásokat. Itt említjük meg, hogy az Intim színház aug. 10-én lejárt bohózat és

dráma pályázatára összesen 84 pályamű érkezett be. Az eredményt szeptember 1-én hirdetik ki. A budapesti irodalmi körök fényes jövőt jósolnak az Intim színháznak.

TÁVIRATOK.

Edward király és Clemenceau.

Páris, augusztus 22. A Figaró jelentései szerint Clemenceau miniszterelnök, a marienbadi reggeli után kijelentette, hogy Edward királyt folytatott beszélgetésének tárgya az általános politika és a marakkói ügy, valamint a wilhelmhöhei és ischli találkozások voltak. Clemenceau kijelentette, hogy mindenféle békekések a szándékok.

Válságos helyzet Marakkóban.

Páris, aug. 22. A Marakkóból érkező hírek szerint a helyzet ott, különösen délen, nagyon válságos. A forradalom küszöbön áll. Az összes tengerparti városok környékén erős propaganda folyik az összes európaiak elűzése céljából. Attól tartanak, hogy a benszülettek a francia tábort bekerítik, annál is inkább, mert a mozgalomhoz rendes katonák is csatlakoznak.

Fegyencek szökése.

Budapest, aug. 22. Nápolyból jelentik: A salernói fegyház fegyencei tegnap fellázadtak és megszökní törekedtek. A fegyházat kerítő magas kőfalat dinamittal fölrobbantották és az így támadt résen megakartak szökní. A karabinierik a szökevények útját állották és revolverrel támadtak a barrikádok mögött harcoló fegyencekre. Elkeseredett küzdelem után sikerült őket lefegyverezniök és visszatoncolniök a cellákba.

NYILTTÉR.

Vettük a következő értesítést!

Reichard Áruházában

Fő-utcán

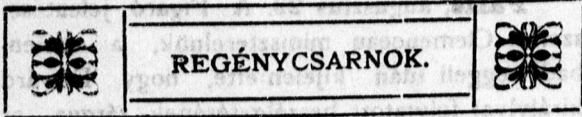
megérkeztek a tavaszi és nyári újdonságok a következő cikkek-ből: Préhler, Ita, angol- és olasz kalapok! Obervalder és Ladstädter-féle szalmakalapok. Eredeti Panama-kalapok. Férfi-, női- és gyermek színes cipők. Angol zsefir ingek. Elegáns divatmellények.

50

Egyedüli raktár a birneves Engelhardt-féle Carlsbadi cipőkből.

Igazságszolgáltatás.

Uj döntvény. A m. kir. Curia fontos döntvényt hozott. Kimondotta ugyanis, hogy az Amerikába, utlevél nélkül megkísérelt kivándorlás kihágásnak nem tekinthető s így nem is büntethető. — Ilyen cselekményért elítéltek ellen hozott bírói ítéleteket a Curia megsemmisítette.

REGÉNYCSARNOK.

A rejtélyes kerékpár.

— Regény. —

Írta: **Daniel András.**

(Franciából.) 14

Ama kötelesség, hogy azonnal biztosítsa magának a kulcsot, olyan fontosnak tetszett előtte, hogy dacára nagyon korrekt magaviseletének, majdnem modortalanul szakította félbe a kihallgatást. De azért világfiként hajolt meg Malboisené előtt.

A márkiné egy mozdulattal visszatartotta őt.

— Még egy szóra kérem, ügyész ur. Mikor fogja a márki ur holttestét a vizsgálat nekem átengedni, hogy virraszthassak mellette?

Regine most ép úgy mondta a márki, mint az előbb Malboise urat mondott. A rideg címzés, de még inkább a hangsúly oly idegenszerűen hangzott a nő ajkáról, mintha teljesen közömbös lenne előtte az a szerencsétlen, akinek a nevét viselte. Cardailles hivatásos megfigyelését nem kerülte ki ez a körülmény. D: azért Regine tökéletes illmtudással és nagy erkölcsi bátorsággal követelte magának az özvegyi helyet a véres tetem mellett.

— Nem akartam, asszonyom, hogy az ön szerencsétlen férjének holttestét megbolygassák azon helyzettől melyben megtalálták, mielőtt a vizsgálóbíró meg nem érkezik. kinek azonnal meg kell jönnie. Ez fontos a vizsgálatra. Az ilyen komoly ügyben semmit sem szabad elmulasztani. De én mégis rögtön visszamegyek a bűntény színhelyére és óhajtsáram Malboise urat azonnal a kastélyba szállíttatom.

Midőn az ügyész elhagyta a szobát, Regine gépiesen tekintett a selyemmel kárpitozott falon függő, aranyozott órára. Tíz perccel éjfélt előtt volt.

A kandallón világosan égtek a villanylámpák a homályos üveggyölkök alatt. Bájos összhanggal voltak csoportosítva a butorok e kis szalonban, melyet Regine most vizsgált meg először. De a kastélyt környező erdők, gyászos varázsszal vették körül a fiatal nőt.

Vért takart az éj homálya... Egy halálra vált arc fordult a csillagok felé.

De vajon hol volt ő, az élő? ... A szökevény nem hiányzott az elégséges idő... És ha mégis valami akadály gördült menekülése elé? Ha feltedezték? ... Ha a katona homlokát a szégyen bélyegezné, ha ki lenne téve a lefokozás megalázásának? ... És valami ocsmány büntetés? ...

— Ah! én csak ő rá gondolok... Minden aggódásom, szájalمام csak őt illeti... — jaidult fel Regine. — A büntés vagyok... Oh! Istenem!... a büntés!... Miután hazudtam ő miatta, miután minden gondolatom ő mellette van! ...

Szinte magánkülvilági állapotban hangosan folytató:

— És én még szájalمام sem tudok érezni áldozata iránt! ...

Azán egészen megijedve a fölé, mi meg végbe a lelkében, térdre omlott, kezeit könnyes arcára szoritotta, az ujjai összeértek, de imádkozni nem mert.

Ezen az éjjelen az, kit Malboise márkiné-nek neveztek, nem talált pihenést, álmat egy pillanatra sem. Bármiképen kérte is őt Meline, nem akart lenyugodni.

Midőn másnap reggel, Regine táviratilag értesített apja, d'Ambarés gróf, megérkezett Solgrés kastélyába, a hallgatag, mintegy kövé vált cselédség fantasztikusan díszített előcsarnok és lépcső, mely tele volt lógó füzerekekkel, illatos fehér virágokkal, olyan benyomást tett a grófra, mintha valami legendabeli, megbabvázott kastélyba érkeznek. Nem valami gonosz álom űzi játékát vele? Hihető-e, hogy ilyen rettenetes fordulatot vegyen egy nászéjszaka? De hogy a dráma nem álom, arról meggyőződött.

Az öreg főúr előtt egy szolgáló csendesen feltárt egy ajtót. A nászszoba volt az besötétítve a becsukott ablaktáblák által, gyászossá téve az égő viaszgyertyák fényétől. de az elrendezése mégis oly derült maradt, azzá tette azt a sok világos selyem, a puha fehér szőnyegek, a tükros spanyolfalak csillogása, a kezevet vánkosainak csipke halmaza, az atlasz takarók.

A hófehér, habkönnyű fehér ágynemű közül fakó foltokként vált ki a halottnak feje, a kezei. Borzalom lebegett azon ember körül, aki tegnap még élt, de aki ma már halott, mert meggyilkolták.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, aug. 22.

Buza okt.	50 kilogrammonként	10.66
Rozs okt.	— — — — —	9.10
Zab okt.-re	— — — — —	8.10
Tengeri májusra	— — — — —	6.15
Tengeri jul.	— — — — —	8.31

Értéktözsde.

Budapest, aug. 22.

Osztrák hitelrészvény	— — —	651.50
Magyar hitelrészvény	— — —	750.25
Lezámitoló bank	— — —	492.—
Rimamurányi	— — —	540.25
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	660.25
Közuti vasut	— — —	542.75
Városi villamos vasut	— — —	287.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 aug. 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	111.20
Magyar koronajárdék 4%	— — —	93.20
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	82.30
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	93.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — —	95.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	— — —	18.1.—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	144.—
Osztrák járdék papirban	— — —	97.25
Osztrák járdék ezüstben	— — —	98.25
Osztrák járdék aranyban	— — —	116.—
Osztrák korona járdék	— — —	97.25
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	150.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	18.15
Magyar hitelbank részvény	— — —	750.25
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	652.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	660.—
20 frankos frankos (Napolendör)	— — —	19.12
Német birodalmi márka	— — —	117.77
London vista	— — —	240.67
Páris vista a	— — —	95.20
70 márkás arany	— — —	23.52

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Butor kiállítás.

az Első Nagyváradi Műbutor-gyárban
Fő-utca Guttman-házban
Kádár fűszerüzlet mellett

Az egész emeleten teljesen berendezett szobák, hálószobák keményfából 320 koronától, ebédlők 380 koronától, salónek 460 koronától.

Zongorák, pénzszekrények és mindennemű berendezési tárgyak.

Szigoruan szabott saját gyári árak.

Vidékre kívánatra költségvetést vagy utazómat teljes mintákkal saját költségemre küldöm.

Szives megkeresést kér

Büchler Márton, butorgyáros.

Fő-üzlet és iroda: Fő-utca, Guttman-ház. Fiók-üzlet: Szent László-tér, Holdas-templom mellett.

Gyár: Menház-utca 3. Telefon: 421.626.

Több lakás kiadó

november 1-től

a nagyváradi Katholikus

Legény-Egylet házában,

Teleky-utca 13. szám alatt.

Utcára tágas üzlethelyiség.

Emeleten kényelmes lakosztály.

Udvarban kétszobás lakás.

161 Pinchelyiségben tágas műhely.

Értekezni lehet: Körös-utca 4. szám a. együleti igazgatónál.

Aláírási felhívás.

a Magyar Takarékszövetkezet első évtársulatába való belépésre.

Az évtársulat kezdődik 1907. évi július hó 1-én és tart 1910. évi június hó 30-ik napjáig Mihelyt 1000 üzletrész jegyezve lesz, az évtársulat megalakul.

A szövetkezet célja: több apróbb betétek útján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hitel igényeit a legjutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani.

A szövetkezet tagja lehet bárki, aki magát arra kötelezi, hogy a szövetkezet pénztárába három éven át hetenkint legalább 20 fillért befizet. A szövetkezet tagja a teljesített befizetések négyötöd részét minden kezes nélkül bármikor kölcsön veheti.

Egy üzletrész hetenkint 20 fillér befizetésére kötelez. Az aláírás alkalmával az első heti részlet és minden üzletrész után 5 fillér üzleti költség fizetendő be.

A Magyar Takarékszövetkezet tagjai kényelmére azt az újítást hozza be, hogy a befizetések eszközlése céljából nem kell az intézet helyiségébe hétről-hétre feljönniök, am tetemes idővesztéssel jár, mert a szövetkezte (óvadék mellett alkalmazott) pénzeszedője minden héten felkeresi a tagokat lakásukon, hogy a heti befizetés összegét átvegye s azt az alapszabályokban előirt módon nyugtázza.

Nagyváradon, 1907. évi június 1. napján.

A Magyar Takarékszövetkezet alapítói.

A szövetkezet a MAGYAR BANK r. t. helyiségében székel (Fő-utca, Basár-épület.)

A jövő tanévre szükséges

tankönyvek

valamint mindennemű

tan- és írószerek

a legjutányosabb árban kaphatók a

Szt.-László-nyomdában,

Nagyvárad,

Szilágyi Dezső-utca 3. szám.

Nagyvárad, kereskedelmi és iparkamara.

2816—1907. szám.

Értesítés.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur-nak 53951—907. sz. leirata folytán van szec-rencsénk az érdekelték tudomására adni, hogy több oldalról felvetettén az a kérdés, vajjon a fényképnagyítások, illetve kisebbítések és a fényképek photo email utánzatai is művészeti termékeknek tekinthetők e a nevezett miniszter ur szakközegeitől és a kereskedelmi és ipar-kamara: araktól e részben bekívánt véleményének mérlegelése alapján a közigazgatási gyakorlat egyöntetűsége érdekében ezennel kijelentette, miszerint a fényképnagyítások, illetve fénykép-kisebbitések és a fénykép photo-email utánza-tai (reprodukción) művészeti termékeknek nem tekinthetők s így ezen termékekre nézve az 1900. évi XXV. t. c. I. §-ának korlátozó ren-delkezési alkalmazandók. Egyben közöljük, hogy jelen rendelet kibocsátását megelőző idő-pontban valamint az annak keltétől számítandó 60 napon belül eszközölt megrendelés gyűjté-sek az 1900. évi XXV. t. c. I. §-ában megállá-pított tilalom szempontjából kifogás alá esők-nek nem tekinthetők.

Nagyvárad, 1907. augusztus 6.

2797—1907. sz.

Értesítés.

A m. kir. államvasutak Budapest jobbpárti üzletvezetősége az 1908, 1909. és 1910. évek-ben szükségelt pályamentartási fák szállításának biztosítására pályázatot hirdet.

A közelebbi feltételek a kamarai irodában megtudhatók.

2778—1907. sz.

Értesítés.

A nagyvárad kir. törvényszék elnöke a felügyelete alatt álló b.-ujfalul kir. járásbíró-ság elhelyezésétől szolgáló épület kibővítése és ja-vítási munkálataira pályázatot hirdet. Pályázati határidő: 1907. aug. 24., a feltételek a kir. törvényszék irodájában megtudhatók a hivata-los órák alatt.

Nagyvárad, 1907. aug. 17.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula,

Dr Sarkadi Lajos,

kir. keresk. tan., elnök.

titkár.

Családi otthont,

elegáns egészség lakást, fényes ellátást találhat nálam **8 évi szeptember hó elejétől** néhány vidéki előkelő uri leány, ki fővárosi tanintézeteket látogat.

Német, angol, francia társalgás. Zongora. Gazdagon ellátott házi könyvtár. Kíváncsra privát oktatás.

Allandó orvosi felügyelet.

Lakás: **VI. Király utca 76. sz. a.** az Orsz. Zeneakadémia, Mntarajiskola, Felsőleányiskola stb. közvetlen közelében. Villamos összeköttetés a kaputól minden irányban.

özv. Benedek Kornélné

Katona Ida,

okl. tanítónő.

Személyes megbízhatóság és képességek felől szives információval szolgál több egyetemi tanár.

Tessék prospektust kérni.

!! Kiadó !!

Nagy Sándor-utca 8. sz. alatt

két udvari szoba

butorral, vagy anélkül

azonnal kiadó.

Nagyvárad, kereskedelmi és iparkamara.

2836—2007. szám.

Értesítés.

A m. kir. budapesti I. honvédkerületi had-biztosság a m. kir. honvéd élelmezési raktár 1908-ik évi önkezelésű 10,700 q zab és 2550 q rozs szükségletének elővétel útján való biz-tosítására pályázatot hirdet.

A pályázat közelebbi feltételei a nevezett m. kir. honvéd élelmezési raktár kezelőségénél megtudhatók.

Nagyvárad, 1907. augusztus hó 18.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara
Huzella Gyula, Dr Sarkadi Lajos,
kir. keresk. tan., elnök. titkár.

Vérszegényeknek

idegeseknek, sápkórosoknak, neu-raszténiásoknak, női bajokban szen-vedőknek páratlan hatású gyógyfürdő

Radna-Borberek

vasas fürdő

Besztercze-Naszódvármegyében.

Klimatikus hely, őstényő környezet, su-balpin klíma. Hideg és meleg fürdők.

Vasas és szénsavas források.

Előidényben a szobák árából 20 százalék engedmény.

Felvilágosítással szolgál: a fürdőbérlettség, Besztercén, Mihály-utca 18., június 15-től Radna-Borbereken. ei

Gimnázisták

ellátásra

fölvételnek.

Tudakozódni lehet
e lap
kiadóhivatalában.

9852—907. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 63543. 1 - c. 1907. sz. leiratával a felső gyalog-járó körözi garasos vámos hid helyszíni bejárásá-nak határidejéül f. évi szeptember hó 5-ik napjá-nak d. e. 10 óráját s az összejövétel helyéül a vá-ros székházának tanácstermet tűzte ki s a bejárás vezetésére Éltető Ákos miniszteri főmérnököt bizta meg.

Ezen kormányhatósági intézkedést az érdekel-tekkel tudomás és a tárgyaláson leendő képvisel-tetés végett közlöm azzal, hogy a műszaki tervek s iratok a városi mérnöki hivatal hivatalos helyi-ségében közszemlére kitétettek s ugyanott a hiva-talos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1907. augusztus hó 21 én.

Bordé s. k.
polgármester helyettes.

Tanítónő,

kitünő képesítéssel,

nevelőnői állást

keres. — Polgári iskolai növendé-keket is vállal. 191 1-4

Cím a szerkesztőségben megtudható.

MINDEN DIÁKNAK TUDNI KELL!

hogy tankönyvek
és iskolai szerek
olcsó szabott áron

kapható:

SEBŐ IMRE

könyv- és papirkeresésében
Nagyvárad, Fő-utca.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.